

Universitätsbibliothek Wuppertal

Q. Aureli[i] Symmachi V.C.P.V. Et Cos. Ord. Epistolarvm Ad Diversos Libri X.

Symmachus, Quintus Aurelius

Neapoli Nemetvm, MD CXVII

Elogia Symmachiana

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1363](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1363)

ELOGIA SYMMACHIANA.

MACROBIUS, AMBROSIVS, AVRELIVS, THEODOSIVS, LIB. V.
SATVRNAL. CAP. I.

QUATUOR sunt, inquit Eusebius, genera dicendi: copiosum, in quo Cicero dominatur: breue, in quo Sallustius regnat: siccum, quod Frontoni adscribitur: pingue & floridum, in quo Plinius Secundus quondam, & nunc nullo veterum minor, noster Symmachus luxuriatur.

AVRELIVS PRVDENTIVS Lib. I.
contra Symmachum.

O Linguam miro verborum fonte fluentem,
Romani decus eloquij, cui cedat & ipse
Tullius, has fundit dives sacundia gemmas!
Os dignum eterno rinctum quod fulgeat auro,
Si mallet laudare Deum, cui sordida monstra
Pratulit, & liquidam temeravit crimine vocem.
Haud aliter, quam si rostris quis tentet eburnis
Cœnosum versare solum, limoque madentes
Excolere aureolis si fortè ligonius ulnas,
Non vereor ne me nimium considerare quisquam
Arguat, ingenijque putet luctamen inire.
Sum memor ipse mei, satis & mea frivola novi.
Non ausim conferre pedem, nec spicula tanta
Indocilis fandi coniecta laceffere lingue.
Illasus maneat liber, excellensque volumen
Obrineat partam dicendi fulmine famam.

Idem

Idem in præfatione lib. 2.

*Sum planè temerarius,
 Qui noctis mihi conscius
 Quam vita in tenebris ago.
 Pappim credere fluctibus
 Tanti non timeam viri,
 Quo nunc nemo disertior.
 Exsultat, fremit, intonat,
 Ventisque alloqui tumet,
 Cui mersare facillimum est
 Tractanda indocilem ratis.*

Et alio loco.

*Talia principibus dicta interfantibus, ille
 Prosequitur, magnisque tubã concentibus inflat.
 Allegat morem veterum.*

AMMIANUS MARCELLINUS LIB. 27.

SYMMACHUS Aproniano successit, inter præcipua nominandus exempla doctrinarum, atque modestiæ, quo instante Vrbs sacratissima otio copiisque abundantius solito fruebatur, & ambitioso ponte exultat atque firmissimo, quæ condidit ipse, & magnâ civium lætitiâ dedicavit, ingratorum, vt res docuit apertissima: qui consumptis aliquot annis domum eius in Transiberino tractu pulcherrimam incendunt, eâ re perciti, quod vilis quidam plebeius finxerat illum dixisse sine iudicio ullo vel teste, libentiùs se vino proprio calcarias extincturum, quàm id venditurum præciis quibus sperabatur.

DIVUS PROSPER AQUITANICUS DE
PROMISSIONIBUS DEI, PARTE 3.

CVI Symmachus ille, mirabili eloquio & scientiâ præditus, tamen paganus, præconio laudum in consistorio recitato, subtili arte, quâ valuit, Aram Victoriæ in Senatu restitui, Christiano, ut noverat, Principi intimavit. Quem statim à suis aspectibus pulsum in centesimo lapide rheda non strata impositum, eâ die manere præcepit.

CAIUS SOLLIUS APOLLINARIS
SIDONIUS. LIB. I. EPIST. I.

QVINTI Symmachi rotunditatem, Caij Plinij disciplinam, maturitatẽque vestigijs præsumptuosis insequuntur.

Idem lib. 8. Epist. 10.

INGENTES præconiorum titulos morib. meis applicas. Sed si pudoris nostri fecisses utcunque rationem, Symmachianum illud te cogitare par fuit. *Ut vera laus ornât, ita falsa castigat.*

Idem Sidonius ad Felicem
Consulem.

SED ne tu mihi comparare tentes,
Quos multo minor ipse plus adoro,
Paulinum, Ampeliũque, Symmachũq;

MAGNUS

MAGNUS AURELIUS CASSIODORUS LIB. VARIAR.

II. EPIST. I.

DEINDE retinetis facundissimi Symmachi *eximium dictum*: Specto feliciter virtutis ejus augmenta, qui differo laudare principia.

CASSIODORVS HISTOR. TRI-

part. lib. 9. cap. 23.

DUM in Romanâ Vrbe Valentinianus & Theodosius morarentur, festiuitates pro victoriâ celebrantes, tunc suam bonitatem circa Symmachum Exconsulem Theodosius Imperator ostendit. Is enim Symmachus inter Senatores præcipuus habebatur, eratq; Romani eloquij eruditione mirabilis, cuius multi quoque reperiuntur libri. Scripsit autem Maximi laudem, eamque recitavit: unde postea reus esse maiestatis videbatur. Quamobrem mortem metuens, confugit in Ecclesiam. Verum Imperator, cum esset perfectissimæ Christianitatis, & non solum suæ fidei sacerdotes honoraret, sed etiam Novatianos, qui proximè eius fidei decreta seruarent, Leontio tunc Episcopo Romano Ecclesiæ Novatianorum rogante beneficium conferens, Symmachum absoluit à crimine. Cùmque veniam Symmachus meruisset, Apologeticum, id est, satisfactionalem librum ad Theodosium conscripsit Imperatorem. *Hæc ille. Quæ etiam extant apud Sozomenum.*

menum *Hist. Eccles. lib. 5. cap. 14. & Nicephor. lib. 12. cap. 21.*

VERSUS ENNODI TICINENSIS, DE

Epistola Ambrosii contra Symmachum, super ara Victoria, quando petens cultum ipsius, victus est Symmachus.

Dicendi palmam Victoria tollit amico.

Transit ad Ambrosium, plus fauet ira Dea.

SIGEBERTUS GEMBLACENSIS

in Chronico sub Anno Domini 407.

RAdaisus Scythæ, cum ducentis millibus Gothorum à Scythiâ veniens, Italiam invadit. Ex hoc murmur multorum blasphemantium infremit in Christum. Christianitatis tempora culpantes, felicitatem attollunt: inter quos precipuè Symmachus Orator furebat, qui etiam scriptis & epistolis suis agebat de idololatriâ, & de repetendâ Arâ Victoriae. Quorum larrantium ora iniecto eî veritatis offe obstruxerunt, Augustinus libro de Civitate Dei, & Orosius historiâ suâ. Prudentius quoque Poëta luculento metrici operis libello blasphemias Symmachi refellit.

AUTHOR ANTICLAUDIANI, quem quidam Alanum esse volunt.

SYMMACHVS Sin verbis parvus, sed mente profundus:

Prodigus in sensu, verbis angustus: abundans
Mente, sed ore minor: fructu non fronte beatus,
Sensus divitias verbi brevitate coarctat.

IOANNES CVSPINIANVS IN
Commentario Consulum.

Quoniam Symmachus, vir Consularis, & Vrbi Præfectus eloquentissimus & doctissimus, Aufonij frater: qui causam gentilium Deorum luculentissimâ oratione defendit apud Theodosium & Valentinianum Imperatores, quæ oratio libro quinto epistolarum inferitur. Contra quam ardentissimè scripsit D. Ambrosius, & Aurelius Prudentius, qui circa hæc tempora floruit, duobus elegantissimis libris, versu Heroico. Scripsit autem EPISTOLAS quoque familiares elegantissimas, miræ brevitatis ac rotunditatis, Ciceronis Academiæ primus accola: quæ pro Caroli & Casparini epistolis certe sunt junioribus legendæ, & quas nostri seculi duo clarissima lumina Pomponius Lætus, & Angelus Politianus mirè laudarunt. Habent enim elegantiam concinnam cum breuitate amabili, & huius temporis gesta nonnulla explicant. Lege, Lector, & lætaberis.

JACOBUS LECTIUS.

Fuit Symmacho vera facundia, solers ingenium & acutum, par sententiarum gravitas & venustas: si verba respicias breuitas grata: sin altius sensum investigas, prolixa & multiplex eruditio. Adde sapientia civilis solidam, atque abstrusam cognitionem. Adde raram sub Imperatoribus sanctimoniam morum, & Romanam in Jure suggerenda libertatem.

JOH. JACOMOTTVS.

Curthymus eloquij, breuitas cui docta, gra-
uis cui

Sententiarum dignitas,
Principibus cui digna viris prudentia rerum,
Et felle non tincti sales,
Cui Themidos Latix decreta verenda place-
bunt,
Vigorque follers, Huc ades.

CASPAR BARTHIUS.

DICI non potest, quanti merito suo aestimande
sint Symmachi Epistola. Non sane ob ac-
curatam illam, & maxime ei generi scriptionis
aptam breuitatem solum, si d propter sententias
politicas tales, atque eã copiam, ut vel inde prudens
aliquis Reipublice, cum gloria & emolumento ad-
ministrande, usum discere possit. Nulla ex ijs est,
que non spiret Genium quempiã, viri in reb. Egre-
gij publici procurandis exercitati: nulla Epistola
est, que non integrum dogma Politici alicuius
Syntagmatis propagare queat.

FINIS ELOGIORUM

SYMMACH.